

Talousarvio 2020

Taloussuunnitelma

2020-2022

Kaupunginhallitus 29.10.2019

LAHTI

**Lahti investoi, tuottaa
monipuolisia palveluja ja
panostaa uuteen osaamiseen.**

Kaupunki jolla on tulevaisuus.

A group of children are crouching in a forest, looking at something on the ground. They are wearing orange safety vests over their regular clothes. One child in the foreground is wearing a blue hoodie and blue boots, holding a long wooden stick. Another child is wearing a black baseball cap and patterned boots. The background shows trees and a forest floor covered in pine needles.

ROHKEA YMPÄRISTÖKAUPUNKI

Lasten ja nuorten hyvinvointi

Lahti opiskelukaupunki

Luonnollisesti liikkeessä

Palvelutori

Yritysten Lahti

LAHTI

Kuntatalouden ahtaat kehykset

- **sote-menojen nopea kasvu**
- **väestön ikääntyminen**
- **työllisyysasteen kehitys**
- **alueiden kasvavat kehityserot**
- **verotulojen rytmihäiriöt**

Talousarviosta tekoihin

- **koulutustason nosto ydinasia**
- **investoinnit hyvinvointiin ja elinvoimaan**
- **väestö kasvaa ja työttömyys vähenee**
- **vahva ympäristökaupunki**

**Päivähoitojonot purettu,
resursseja kouluihin**

LAHTI

Energiakäännös: Lahti luopui kivihiilestä 1.4.2019

LAHTI

KANSAINVÄLINEN ESIKUVA

Ympäristökaupungin tekijöitä ja tekoja

LUT + LAB
NIEMI – kehittyvä
ympäristökampus

LAHTI

Talousarvio 2020

	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020
Asukasluku 31.12.	119 951	120 315	120 672
Veroprosentti	20,75 %	20,75 %	20,75 %
Verotulot (milj.)	465,1	472,6	496,7
Toimintakate (milj.)	-622,2	-666,5	-683,7
Vuosikate	45,7	10,0	37,9
Lainat vuoden lopussa (milj.)	286,3	358,6	421,3
Vuosikate % poistoista	101,1 %	21,9 %	79,8 %
Lainat euroa/asukas *	2 387	2 981	3 491

*Lainat ilman tytäryhtiöille välitettyjä lainoja

Toimintakate on toimintatulojen ja -menojen erotus, joka osoittaa vero-rahoituksella (verot + valtionosuudet) katettavan osuuden. Vuosikate on kunnan tulojen ja menojen erotus, joka on käytettävissä investointien rahoittamiseen ja lainojen lyhentämiseen.

Henkilöstö

Henkilöstösuunnitelma (palkalliset henkilötyövuodet)	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Konsernihallinto (sis. tilakeskus)	391	374	363	363	361
Muutos		-17	-11	0	-2
Sivistyksen palvelualue (sis. orkesteri ja teatteri)	2635	2644	2710	2718	2717
Muutos		9	66	8	-1
Kaupunkiympäristön palvelualue	185	186	193	191	191
Muutos		1	7	-2	0
Kaupunki	3211	3204	3266	3272	3269
Muutos		-7	62	6	-3

*2018 luvut poikkeavat tilinpäätöksessä esitetystä laskentatavan muutoksen vuoksi.

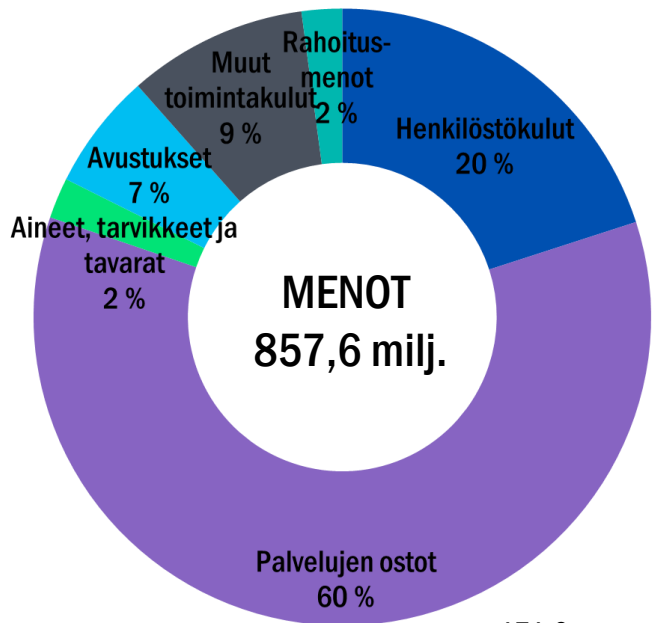
Tuloslaskelma

1 000 €	TP 2018	TA +LTA:t 2019	TA 2020	Muutos-%	TS 2021	Muutos-%	TS 2022	Muutos-%
Toimintatuotot	150 904	150 332	154 561	2,81 %	159 006	2,88 %	161 631	1,65 %
Valmistus omaan käyttöön	1 341	1 100	1 114	1,27 %	1 128	1,26 %	1 142	1,24 %
Toimintakulut	774 456	817 901	839 344	2,62 %	850 007	1,27 %	858 019	0,94 %
TOIMINTAKATE	-622 211	-666 469	-683 669	2,58 %	-689 872	0,91 %	-695 246	0,78 %
Verotulot	465 139	472 600	496 650	5,09 %	512 800	3,25 %	527 900	2,94 %
Valtionosuudet	191 367	193 200	209 790	8,59 %	215 690	2,81 %	215 690	0,00 %
Rahoitustuotot ja -kulut	11 374	10 718	15 092	40,81 %	16 509	9,39 %	16 161	-2,11 %
VUOSIKATE	45 669	10 049	37 862	276,78 %	55 127	45,60 %	64 504	17,01 %
Poistot ja arvonalentumiset	45 147	45 881	47 451	3,42 %	56 523	19,12 %	57 900	2,44 %
TILIKAUDEN TULOS	522	-35 832	-9 589	73,24 %	-1 396	85,44 %	6 604	573,06 %
Poistoeron lisäys tai vähennys	112	82	82	0,00 %	82	0,00 %	82	0,00 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	634	-35 750	-9 507	73,41 %	-1 314	86,18 %	6 686	608,82 %

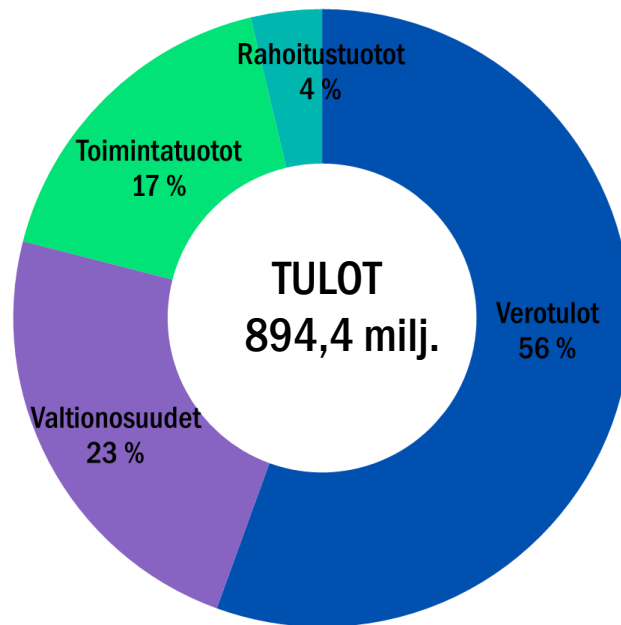
Rahoituslaskelma

1 000 €	TP 2018	TA +LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA	40 630	4 736	33 742	51 007	60 384
Vuosikate	45 669	10 049	37 862	55 127	64 504
Tulorahoituksen korjaukset	-5 039	-5 313	-4 120	-4 120	-4 120
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-101 451	-106 499	-103 888	-96 802	-85 230
Investointimenot	-117 711	-115 252	-111 671	-103 302	-91 256
Rahoitusosuudet investointeihin	653	1 940	2 163	880	406
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15 606	6 813	5 620	5 620	5 620
Toiminnan ja investointien rahavirta	-60 821	-101 763	-70 146	-45 795	-24 846
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset	-1 855	-13 000	13 113	16 436	17 883
Antolainasaamisten lisäykset	-37 693	-56 000	-35 000	-35 000	-35 000
Antolainasaamisten vähennykset	35 838	43 000	48 113	51 436	52 883
Lainakannan muutokset	42 145	115 400	49 655	27 350	2 800
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	110 000	110 000	60 000	100 000	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-61 600	-44 600	-40 345	-32 650	-37 200
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 255	50 000	30 000	-40 000	-20 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 924				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	43 215	102 400	62 769	43 786	20 683
RAHAVAROJEN MUUTOS	-17 606	638	-7 377	-2 009	-4 163

Menot ja tulot lajeittain 2020

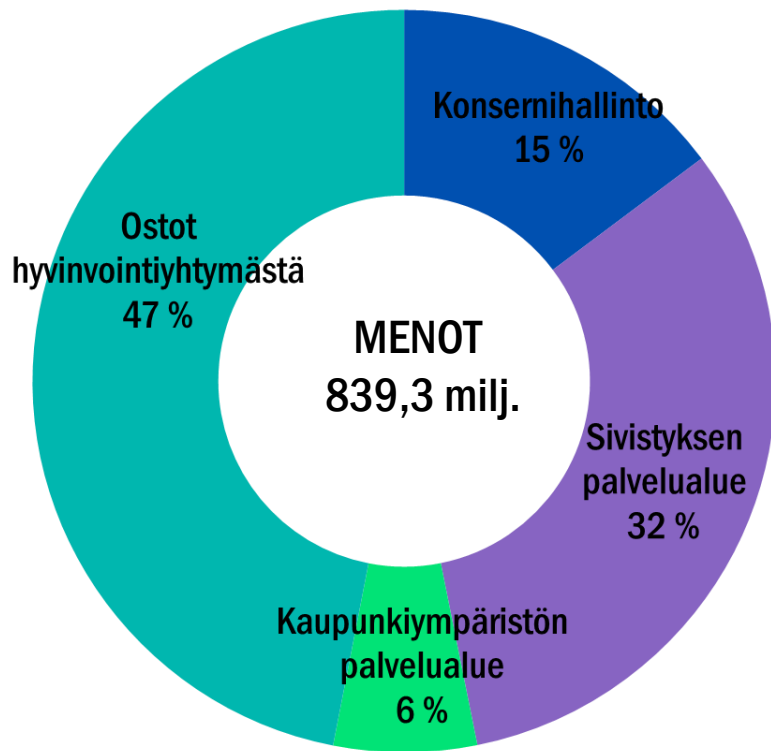

Henkilöstökulut	171,6 milj.€
Palvelujen ostot	516,5 milj.€
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	18,3 milj.€
Avustukset	52,4 milj.€
Muut toimintakulut	80,6 milj.€
Rahoitusmenot	18,2 milj.€
Yhteensä	857,6 milj.€

Verotulot	496,7 milj.
Valtionosuudet	209,8 milj.
Toimintatuotot	154,6 milj.
Rahoitustuotot	33,3 milj.
Yhteensä	894,4 milj.

Toimintamenot 2020

	Menot
Konsernihallinto	125,2 milj.
Sivistyksen palvelualue	269,1 milj.
Kaupunkiympäristön palvelualue	52,1 milj.
Ostot hyvinvointiyhtymästä	392,9 milj.
Kaupunki yhteensä	839,3 milj.

**Lahti käyttää lähes 50% budjetista
sosiaali- ja terveystalouteen**

392,9 milj. euroa

yli miljoona euroa päivässä.

A woman with short grey hair and glasses, wearing a black t-shirt and bright red pants, is captured in a dynamic pose as if she has just thrown a frisbee. She is smiling and pointing towards the camera. The frisbee is in mid-air above her. The setting is a large indoor sports hall with a blue floor and a high ceiling. In the background, there are other people, some sitting on the floor, and signs for 'CDE', 'Ravintola Katos', 'RESTAURANT', and 'CAFE'. A yellow ball is on the floor in the lower left foreground.

**Hyvinvoivat asukkaat,
hyvinvoiva kaupunki**

LAHTI

Verot ja valtionosuudet

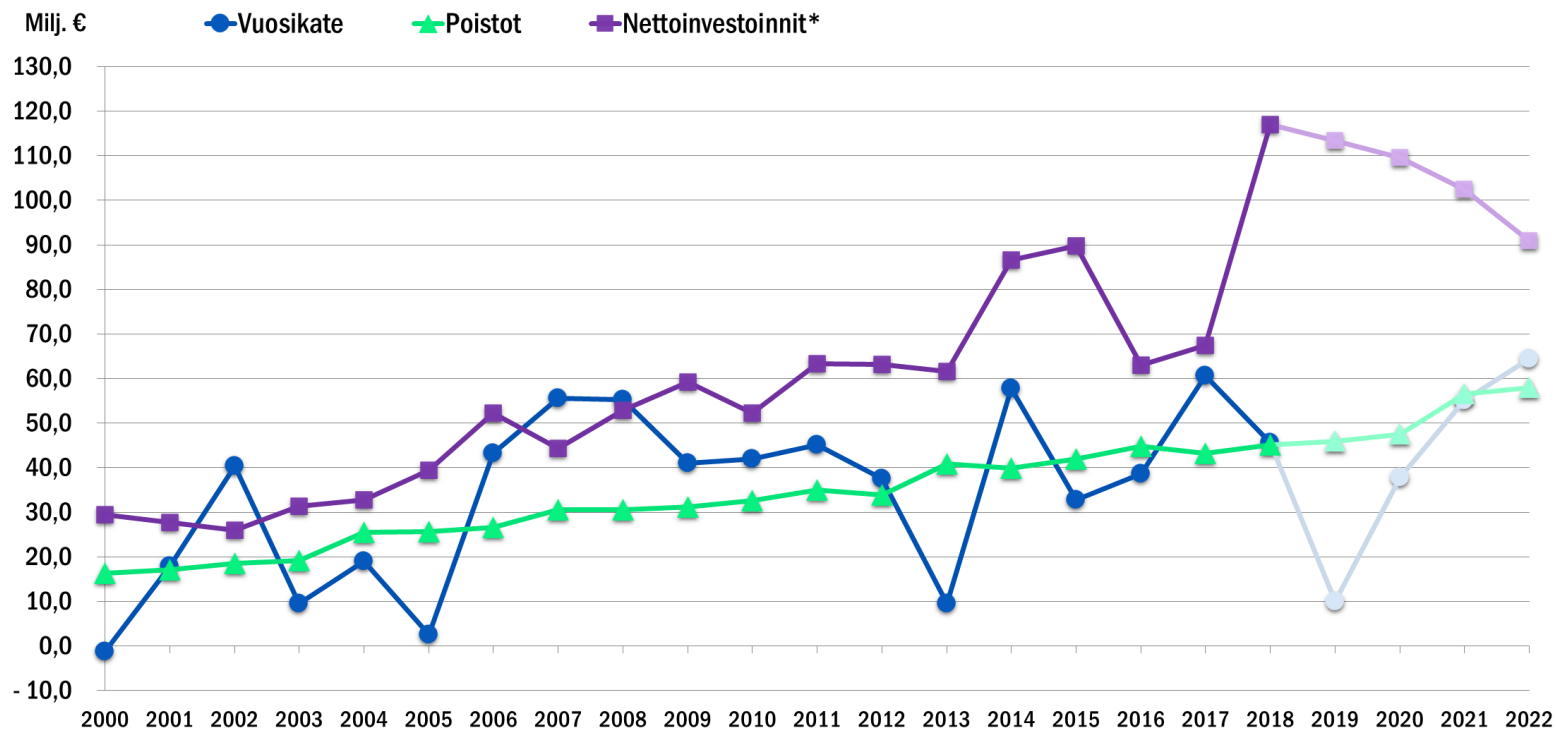
1 000 €	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	Muutos-%	TS 2021	TS 2022
Kunnan tulovero	396 744	403 100	425 000	5,4 %	439 000	452 600
Yhteisövero	27 427	28 500	30 000	5,3 %	31 600	32 800
Kiinteistövero	40 967	41 000	41 650	1,6 %	42 200	42 500
Yhteensä	465 139	472 600	496 650	5,1 %	512 800	527 900

1 000 €	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	Muutos-%	TS 2021	TS 2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	164 323	165 600	182 590	10,3 %	187 490	186 490
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-4 074	-5 200	-5 600	7,7 %	-5 600	-5 600
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	31 119	32 800	32 800	0,0 %	33 800	34 800
Yhteensä	191 367	193 200	209 790	8,6 %	215 690	215 690

Verorahoitus 2020

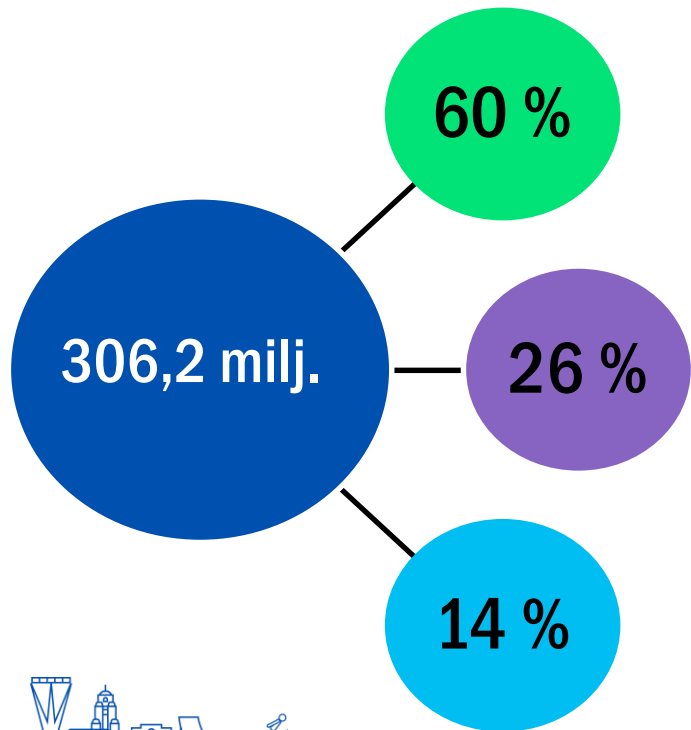
- Verotulot kasvavat 5,1 %
  - Verotuloja kasvattaa
    - Kunnallisveron tilitys palaa normaalitasolle edellisen vuoden romahduksen jälkeen, joka johtui lähinnä verokortti- ja tulorekisteri uudistuksen vaikutuksesta tilitysten rytmiin
  - Verotuloja vähentää
    - Ansiotuloverotuksen kevennykset
- Valtionosuudet kasvavat 8,6 %
  - Valtionosuutta kasvattaa
    - Kiky-leikkausten väheneminen
    - Lakiin perustuva kustannusjaon tarkistus
  - Valtionosuutta vähentää
    - Kaksinkertainen Kiky-leikkaus kompensoidaan kunnille yhtenä eränä. Vuodelle 2020 suunniteltu kompensointi toteutetaan jo vuonna 2019

Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit 2000–2022

* Nettoinvestoinnit= investointimenot - rahoitusosuudet investointimenoihin

Lahden kaupungin investoinnit 2020–2022

Talonrakennusinvestoinnit 183,4 milj.

- Paavolan kampus -alue 50,2 milj.
- Kivimaan monitoimitalo 23,3 milj.
- Renkomäen monitoimitalo 25,6 milj.
- Rakokiven monitoimitalo 18,6 milj.
- Kaupungintalon perusparannus 14,8 milj.
- Launeen monitoimitalo 3,6 milj.

Julkinen käyttöomaisuus 80,3 milj.

- Eteläisen kehätien rahoitusosuus 11,7 milj.
- Kadunrakennus 48,7 milj.
- Viheralueiden rakentaminen 4,9 milj.
- Ulkovalaistus 3,8 milj.

Muut investoinnit 42,5 milj.

- Kiinteä omaisuus 15,0 milj.
- Irtain omaisuus 25,6 milj.
- Arvopaperit ja osuudet 1,9 milj.

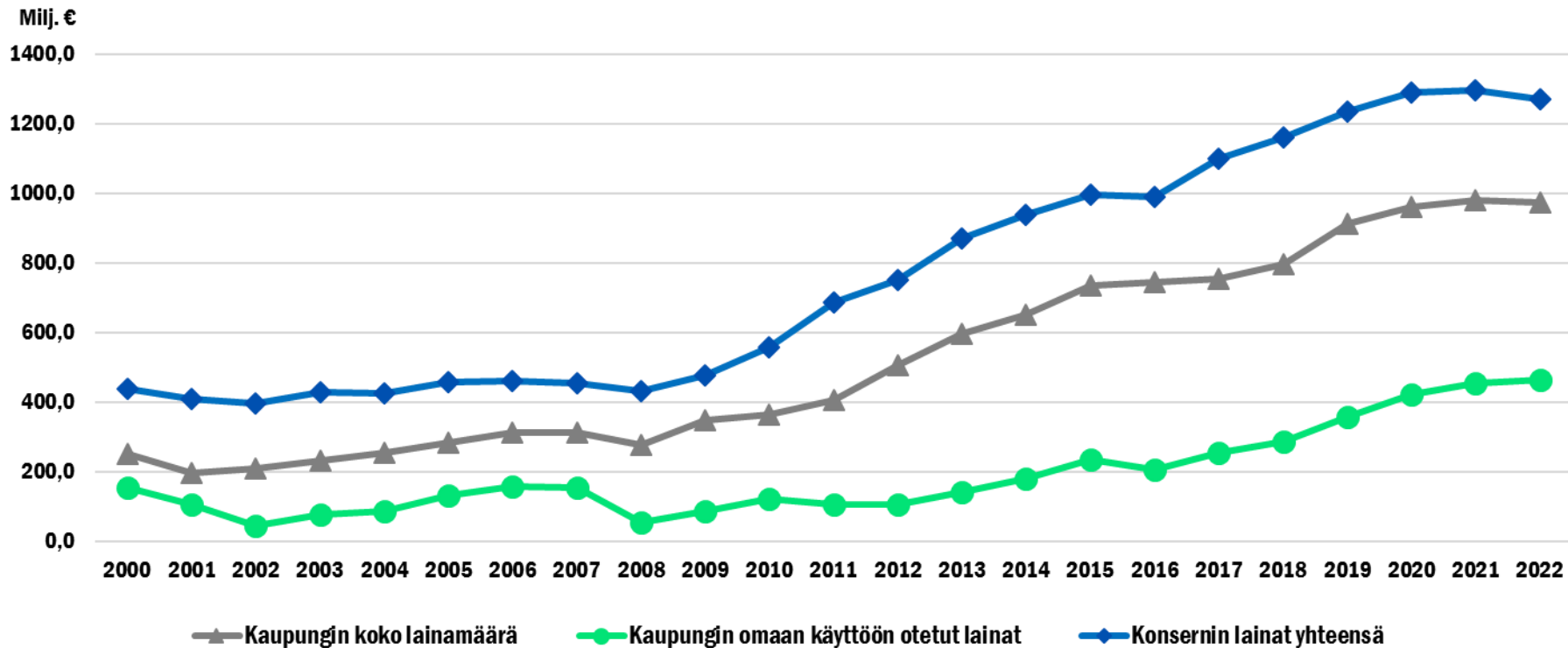

VT12 LAHDEN KEHÄTIE
Suomen suurin väylätyömaa,
tie käyttöön vuonna 2020

LAHTI

Lahden kaupunkikonsernin velkaantuneisuus 2000-2022

Kymijärvi III 180 milj. euroa

LAHTI

**Lahden Talot:
asuntotuotanto yli 40 milj. euroa
perusparannukset 10 milj. euroa**

LAHTI

EUROPEAN GREEN CAPITAL

An initiative of the
European Commission

Lahti on tiukasti kiinni tulevaisuudessa

LAHTI

Kiitos.

LAHTI